

מדריך לכשרות

עלון יומי להתאחדות הקהילות

יום המישי ב' דראש חודש תמוז | א תמוז | פרשת קרח

גלון מס' 267

התשע"ה

נתייסד בארה"ב בחודש אדר-ניסן ה'תשל"ד משנה א' קונטרס א' (כרך א')
עד חודש אדר-ניסן ה'תשנ"ח - שנה ח' קונטרס מ' (כרך ח'),
וכעת מתחדשים וממשיכים בעזרה"ח בעלון יומי לכל ימות השנה

כולל תשובות מכתבים ובירורים
בענין כשרות המאכלים והבשר

דבר המערכת (בהמשכים)

29. בסוף המאה ה-19 לספה"נ נמצאו בבית הכנסת "בן עזרא" בעיר העתיקה בקהיר (שהינו בית כנסת רבני) מסמכים שונים מתקופות היסטוריות שונות ואשר כוללים כתובות, שטרות, צוואות, צוי ירושה ועוד, המתייחסים ליהודים שהתגוררו בעיקר בקהיר אך גם במקומות אחרים (כגון רמלה) ואשר הגיעו בסופו של דבר לבית הכנסת בקהיר ונוספו לאוסף שהיה גנוז שם. המסמכים הנ"ל הועברו בחלקם לאוניברסיטת קיימברידג' באנגליה וחלקם האחר הועבר לארכיביים שונים בארה"ב ובאירופה. אוסף המסמכים זכה לכינוי "מסמכי הגניזה בקהיר". מבין המסמכים השונים של הגניזה בקהיר נמצאו גם כתובות מהמאות ה-11 עד ה-13 לספה"נ של נישואים "מעורבים" בין רבנים לקראים. בכתובות היו תנאים מפורשים שלפיהם כל אחד מבני הזוג מתחייב לכבד את מנהגיו של האחר בענייני לוח השנה ומועדי ישראל (הבעל הרבני מתחייב שלא לחלל את ימי החג של בת זוגו הקראית והיא לא תחלל את ימי החג שלו), כשרות (שהבעל הרבני לא יכניס לביתו אליה, כליות ויותרת הכבד), שבת (שהבעל הרבני לא ידליק נר בשבת) וביאה (שהבעל הרבני מתחייב שלא לקיים יחסי אישות עם אשתו הקראית בשבת). כמו כן, נרשם שאם הבעל יפר את החיובים הנ"ל אזי ישלם כופר לעניי העיר, הרבנים והקראים. היכולת של בן (או בת) של עדה אחת לקבוע תנאים בכתובה לבת (או בן) הזוג מהעדה האחרת, הינה גם ביטוי לנסיבות היסטוריות הרלבנטיות למועד עריכת הכתובה, וכן למעמד החברתי וייחוסם המשפחתי של שני בני הזוג. כמו כן, הדברים מלמדים, חרף חילוקי הדעות, על תחושת אחדות ושותפות גורל וצורך בכבוד הדדי, ללא כפיה של דעתו של האחד על האחר. ראו בענין זה:

Judith Olszowy - Schlanger Karaite Marriage Documents
.from the Cairo Geniza (Brill, Leiden, 1998) pp. 1-13, 252 - 266
ראו גם : קורינלדי, עמ' 104 - 105.

המשך בעלון הבא

דבר המערכת

המערכת על תיקון הכשרות

עמ' 2
יותר מאלף ספרים וקונטרסים
וקול קוראים שיצאו לאור
במשך יובל שנים תשכ"ה-תשע"ה

תיקון הברית

עמ' 2
על שמירת ותיקון פגם הברית
דיניו ומנהגיו

מצב הכשרות בימינו

עמ' 3
חזקת כשרות של הרבנים המכשירים

מהמתרחש בעולם הכשרות

עמ' 3
מאמרים שנכתבו בארצות הברית לפני מאה שנה
בענייני הכשרות

מה אנחנו אוכלים? מי מספק לנו את הבשר?

עמ' 4
כתבות מהעיתונים שרוב הבשר שאנחנו אוכלים,
בא מהערבים.

שמע בני עצות לתיקון הכשרות

עמ' 4

מכתבים למערכת

עמ' 4

ועד הכשרות להתאחדות הקהילות
ארגון המוקדש לתיקון מצב הכשרות
בהשתתפות הרבנים והקהילות ולומדי תורה לשמה

בפיקוח כ"ק האדמו"ר רבי שלום יהודה גרוס
אבדק"ק האלמין שליט"א
מחבר יותר מאלף ספרים על כל יסודי הדת

יותר מאלף ספרים וקונטרסים וקול קורא'ס שיצאו לאור במשך יובל שנים תשכ"ה-תשע"ה

תיקון הברית

על שמירת ותיקון פגם הברית דיניו ומנהגיו

בירושלים", רצה לומר הנותרים שיהיו מצויינים בגדר ערוה ובשמירת הברית והנשארים שיהיו יראים ושלמים **קדוש** יאמר לוכי.

כי מאן דנכשל באיסורי עריות נכשל אחר כך במאכלות אסורות

וידוע כי השומר בריתו ופורש מן העריות נקרא קדוש כמו שפירש רש"י זכרונו לברכה בפרשת קדושים תהיו, הוו פרושים מן העריות. וכמו דאיתא במדרש שעל כן נקרא אלישע איש אלקים קדוש שלא ראתה שכבת זרע על מטתו ולפיכך נקרא רבי יהודא הנשיא רבינו הקדוש שלא הניח ידו מתחת לטיבורו, וצריך לזוהר מאוד על

שמה גם כן יהיו בריה חדשה כולם גוף רוחניות כמו גוף אדם הראשון קודם שחטא, והגוף של חנוך ומשה רבינו עליו השלום ואלהו וישוטטו כולם באויר ויעופפו כנשרים וכל זה היה לעיני אנשי קיבוץ גליות, וכאשר יראו אנשי קיבוץ גליות לאלו שבירושלים במעלה זאת יתרעמו על מלך המשיח למה נשתנו מהם, ומשיב להם שהוא מטעם שאלו לא חסו על כסף וזהב ולא על גופם וחמדו ועלו לירושלים וכו'.

כו ורק השומרי ברית קודש ישארו בחיים בעת התחיה כמבואר בזוהר הקדוש (חלק ב' דף נ"ז עמוד ב').

וזה לשון הזוהר (בשלה דף נ"ז עמוד ב'): ורבים משיני אדמת עפר יקיצו אלה לחיי עולם ואלה לחרפות ולדראון עולם (דניאל י"ב), בההוא זמנא אמר רבי שמעון זכאין אינון דישתארו ב' בעלמא, ומאן אינון, תא חזי לא ישתאר מבני עלמא בר אינון גזירין דקבילו את קיימא קדישא וכו', והוא נטיר ליה לההוא קיים וכו', אלין אינון דישתארו ויכתבו לחיי עלמא, מנלן דכתיב (ישעיה ד') והיה הנשאר בציון והנותר בירושלים קדוש יאמר לו כל הכתוב לחיים בירושלים, משמע הנשאר בציון והנותר בירושלים דכל מאן דאתגור וכו' ואי נטיר לההוא קיים כדקא חזי ויזדהר ביה עליה כתיב הנשאר בציון והנותר בירושלים, אלין ישתארו בההוא זמנא, ובהו זמין קודשא בריך הוא לחדתא עלמא ולמחדי בהו על ההוא זמנא כתיב (תהלים קי"ד) יהי כבוד ה' לעולם ישמח ה' במעשיו, עד כאן לשונו.

[פירוש הזוהר: ורבים משיני אדמת עפר יקיצו אלה לחיי עולם ואלה לחרפות לדראון עולם. אמר רבי שמעון, זכאים אלו שישארו בעולם באותו זמן, ומי הם. בוא ראה, לא ישאר מבני עולם זולת אלו נימולים שקבלו אות ברית קודש, אלו הם שישארו ויכתבו לחיי עולם. מנין לנו, שכתוב והיה הנשאר בציון והנותר בירושלים קדוש יאמר לו כל הכתוב לחיים בירושלים. נלמד הנשאר בציון והנותר בירושלים, שכל מי שנימול וכו' ואם שומר אותה ברית כפי שראוי ונוהר בה, עליו כתוב הנשאר בציון והנותר בירושלים. אלו ישארו באותו זמן. ובהם עתיד הקדוש ברוך הוא לחדש העולם ולשמוח בהם. על אותו זמן כתוב יהי כבוד ה' לעולם ישמח ה' במעשיו.]

הרי אנו רואים מפורש בזוהר הקדוש שלא ישארו רק אלו ששמרו על שמירת הברית.

והשוחטים נייעורים כל הלילה בפנים זועפים ואינם מרגישים בסכין וכו' עכ"ל.

ו (במט"א סי' תר"ה או' ז' וז"ל: והרבה מכשולים באים עי"ז מחמת שכ"א רוצה להיות ראשון לעשות כפרה כי הוא עליו כמשא רוצה להיות פוטר ראשית, והרצים יצאו דחופים ומקול המונם ראשו נמלא עד שאי"ל כוונה לשחיטה רק על דרך הרגל ומזה יצאו מכשולים גדולים ואין האשמה על השוחט רק על הפוחזים עליו וכו' ולא די שאין עושין כפרה אלא עולה להם לשם חובה, ע"כ כשבא השוחט יקח אותו בסבר פנים יפות ויאמר לו לנוח מעט מרתחתו וטירדת הדרך ויוכל לבדוק סכינו בדעת מיושבת כדת ועושה מעשה שחיטה בישוב הדעת כראוי ונרצה לו לכפר עליו. עכ"ל.

עו"ש: ואם הוא שעהד"ח שצריך לשחוט כפרות הרבה ואין הזמן מספיק לבדוק בכוונת הלב וקרוב הדבר שמחמת הנחיצה לא ידקדק היטב בבדיקה וכו' עכ"ל.

ז בס' אור זרוע לצדיק, כשבא מן הדרך צריך שירגע עצמו קודם שיבדוק כמו חצי שעה.

ח הרבה צריך ישוב הדעת ויר"ש לבדיקת הסכין, הלא תראה כי יבדוק אדם פעמיים ושלוש ולא ירגיש בפגימה דקה ואח"כ ימצאנה כי הכין בו באחרונה. ובחינת חוש המישוש כפי הבנת הלב (שו"ע יור"ד סי' ח"י סעי' טו"ב).

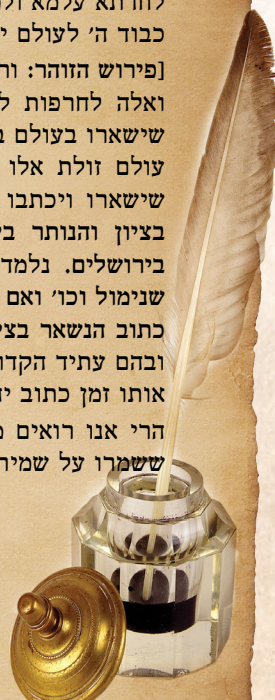
תוכחת מוסר על שחיות הגדולות

וכ' ע"ז בשו"ת מגינת לב יור"ד סי' י"ד דמדין זה לבד יש לן די והותר לאסור באיסור גמור שחיות ההולכין בגדולות ונפלאות בשחיות עופות למאות כל שעה וקורא אני אותם מאשין עופות. ואפילו הפוסקים להקל במצות מכונות בלתי ספק שהיו נוטין קו להחמיר בזה, דענין בדיקת הסכין וישוב הדעת הוא דבר המסור ללב ורק לבוית"ש שלו נגלו תעלומות נמסר לידע אם השוחט הזה בודק כעת בישוב הדעת במדה הנצרכת לזה, והדעת נותן כי בכה"ג החשש של יצרו תוקפו גדול משאר מקום, וכאזהרת ר' יוחנן "הלואי ויהי מורא שמים עליכם כמורא בשר ודם" ואם יבא לו נסיון היותר קטן עלול להלכד בפח הרשת בניקל מאד, ומשורת הדין היו להרבנים הגדולים לשים לב גדול לתקן סדר השחיטה שיהי' במתינות גדולה באופן שאם ירצה השוחט לבדוק במתינות אל ימצא מפריע צדדית כלל עד כדי כך שאם יעשה הבדיקה במהירות ובלי התיישבות למומר להכעיס יחשב.

ועכשיו תחת זאת אדרבה מהפכין הקערה על פיה ומסדרין סדר זריז ומהיר שופכין שמן על האש להגדיל מדורת אש בוערת של יצה"ר, ונצמח נסיון נורא ועצומה

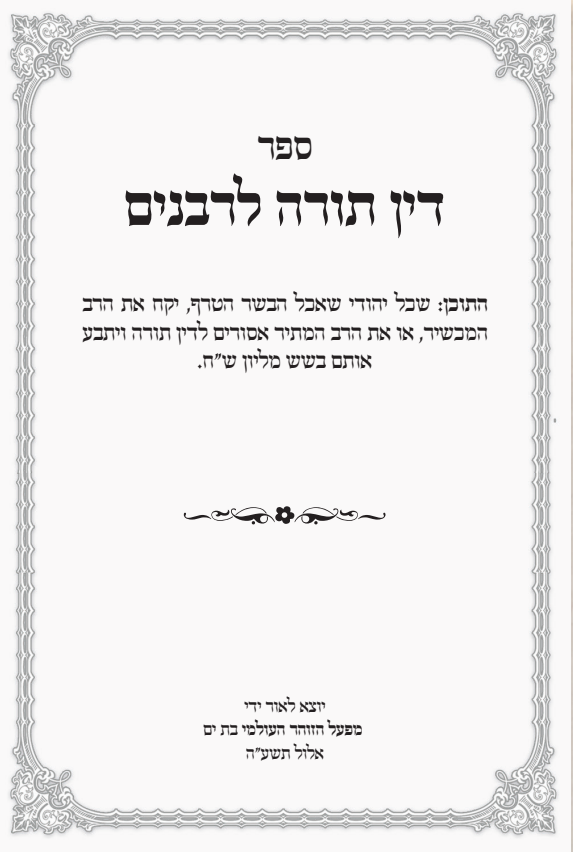
המשך בעלון הבא

המשך בעלון הבא

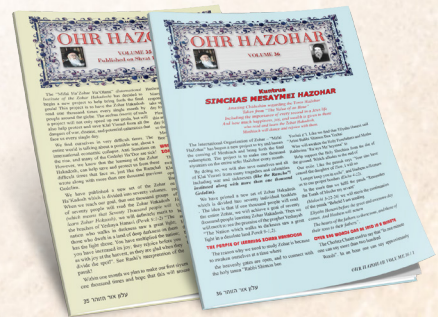
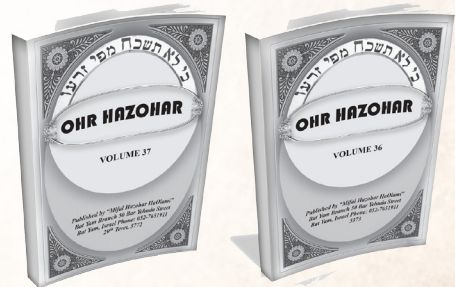

מצב הכשרות בימינו

חזקת כשרות של הרבנים המכשירים

המשך בעלון הבא

מהמתרהש בעולם הכשרות

מאמרים שנכתבו בארצות הברית לפני מאה שנה
בענייני הכשרות

למוד הלכות צער בעלי חיים, והעונשים הגדולים אשר מענישים את האדם בעולם הזה ובעולם העליון על כל צער וצער שמציערים את הבעלי חיים (וכי צער האדם)

ב | פרק א' צער בעלי חיים

ומעתה כמו כן באיסור זהירות מצער בעלי חיים, מצאתי לנכון להושיט כאן שיטות ודיעות הפוסקים המדברים במעם איסור שחיטה בסכין פגומה בהיות שדינו שגור בפי כל אחד ששחיטתו טריפה, אבל זעירין אינון אפילו מבני תורה היודעין טעמיה הנובעת עוד מקדמונינו וצ"ל, ועל כן חשבתי לנכון להציע הדיעות כאן ותרכבה הדעת בעזרת השם יתברך.

טעם א':

א) בספר החינוך מצוה תנ"א וז"ל: ואומר גם כן על דרך הפשט כי מצות השחיטה הוא מאותו הטעם לפי שידוע כי מהצואר יצא דם הגוף יותר מבשאר מקומות הגוף ולכן נצטוינו לשחטו משם טרם שנאכלהו כי משם יצא כל דמו ולא נאכל הנפש עם הבשר.

צער בעל חיים

ועוד נאמר במעם השחיטה מן הצואר ובסכין בדוק כדי שלא נצער בעלי החיים יותר מדאי כי התורה התירן לאדם למעלתו לזיון מהם ולכל צרכיו ולא לצערם חנם, וכבר דברו חכמים הרבה באיסור צער בעלי חיים אם הוא איסור דאורייתא והעולה לפי הדומה שאיסור דאורייתא הוא. עכ"ל.

ב) וכן מרמז הרמב"ן (בראשית א' כ"ט) וז"ל: כי התיר הגוף בחי שאינו מדבר, אחר מיתה, לא הנפש עצמה, וזה טעם השחיטה, ומה שאמר צער בעלי חיים דאורייתא וזה ברכתנו שנברך אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל הַשְּׁחִיטָה, עד כאן.

ג) בשו"ת חת"ם (או"ח סימן נ"ד) העתיק ד' הרמב"ן והוסיף עליה "נראה מדבריו אחר שהרשה יתברך לנו לאכול בשר בעל חי, רצה שלא נתאכור ולרחם עליהם למעט צערם על כן צוה לשחוט מן הצואר ומברכין אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל הַשְּׁחִיטָה, כאילו נאמר אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל הַשְּׁחִיטָה לְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת" עכ"ל.

ד) ובשו"ת חת"ם ח"ו סימן כ"ד אחר שהעתיק דברי החינוך כתב בזה"ל: טעם זה דהחינוך קשה לאמרו דאם כן דגים והגבים מאי איכא למימר, ולמאן דאמר אין שחיטה לעוף מן התורה מאי איכא למימר, אלא על כרחך כי אין לבנות הלכה על דברים כאלו. עכ"ל.

ה) ובפמ"ג ה' שחיטה (בסוף הפתיחה), תמצא כעין זה שכתב "טעם מצוה זו הביאו הא"ר בשם ספר החינוך דרוב דם יוצא מצואר כדי שיצא הדם, ועוד משום צער בעלי חיים ... וכן בסכין פגום אסור משום צער בעלי חיים ... אמנם כבר כתבו שאין ליתן טעם על שום מצוה אף שבקצת ספרים נמצאים טעמים עליהן אין להשגיח עליהן, עכ"ל, (ועיין לקמן אות כב-כד).

שמע בני

עצות לתיקון הכשרות ועוד

ומטה פעמים מספר. ברגע זה נכנס אבי הנער לחדר והקערה כאילו קפצה לקראתו והוא נתקל בה, נפלה ונשברה לחתיכות, כל אותו הזמן שכב הנער על הרצפה ולא זז. מיד נגשו אליו והשקוהו מעט מים. כששבה אליו רוחו אמר כי מרגיש הוא שהרוח יצאה ממנו. בבגדו, במקום משם הרוח יצאה נראה קרע גדול ואז ידענו לבטח כי הרוח יצאה. מיד חבקו האב והאם את בנם ושמחו בו שמחה גדולה יחד עם כל העומדים סביב.

לאחר שנרגעו מהשמחה הגדולה, נזכרו האב והאם בבתם שהיתה בת שש בלבד ובתוכה רוחו של האשכנזי הוא שהיה מצערה מאוד. רשע גמור היה, כופר בעיקר וכל דבריו שקר וכזב. צערם של ההורים גדול היה כשנזכרו בדברי הרוח שהיה בבנם שספר להם כי רוח האשכנזי הכריז שלא יצא מגוף הילדה בשום אופן שבעולם, לכד מדבר אחד, היה חושש שמא יחרימו אותו בעשרה.

אזי פניתי אל הרוח ושאלתי: אם כה בטוח הוא בעצמו שלא יצא כיצד מתירא הוא מחרם של עשרה. על כך השיב לי כי אינו מתירא מן החרם עצמו אלא רק מן הנזק הנגרם לו מכח החרם. לפיכך הקמנו מנין של עשרה והחרמנו אותו אך לא יכולנו לו כיון שהיה עולה בגרונה של הילדה מצחק ומגדף גידופים שאין להעלותם על הכתב ודורש מיני מתיקה ומאכלים שונים וכשהיינו מתעכבים מלתת לו את מבוקשו היה מאיים כי ימית את הילדה מיד. עד שנכמרו רחמיו של הקדוש ברוך הוא ועשה נס. לפתע נכנסו אנשים אל החדר ואז הכרזתי שוב חרם על הרוח וציויתי עליו לצאת הפעם שינה את התנהגותו ובקול בכי מר ספר כי שמו אהרן ובגלל שסבל בחייו מעוני ומחסור לא עמד בו כוחו ואבד עצמו לדעת. עכשיו, כך אמר, מששמע שחברו יצא

המשך בעלון הבא

מכתבים למערכת

עד

הנני מאשר בתודה קבלת הספר "שחיטת ואכילת בשר כהלכתה" תו"ר ותש"ח.

יה"ר שתזכו להגדיל תורה ולהאדירה לזכות את הרבים ונזכה בקרוב ב"ב לגאולה שלימה אכי"ר.

בכבוד רב, הרב מישאל דהאן, הרבנות הראשית

מה אנהנו אוכלים? מי מספק לנו את הבשר?

השיפה על כשרות השחיטה בעולם

בצער. בינתיים בצד השני, אשתו של שלמה אמרה לו בכל פעם, "בא לפה חבר שלך עם אשתו ואין להם ילדים, הם עושים עין רעה על הילדים שלי".

תמיד שיוסף היה בא היא היתה מחביאה את ילדיה בתוך הבית ומסתירה אותם שלא יראו אותם, ובכל הייתה טוענת שהם ישנים ומחפשת סיבות כדי להעלים את ילדיה מעיני יוסף ואשתו אך יוסף הרגיש בדבר. אשתו של שלמה גרמה לפילוג ביניהם ולפתע גרמה לבעלה שישנא את יוסף, הייתה מתריסה ואומרת, "עיניו צרה כך והוא אינו כפי מה שאתה חושב ויתכן ששלח ידו אל הכספים של העסק". וככה עד שלאט לאט הדברים חילחלו וחילחלו עד שבאו לעבודה והיה ניכר שהקשר לא כבתחילה והורגש ריחוק גדול ביניהם, עד שהגיע היום והחלו לטעון טענות קשות אחד כלפי השני ובאחד הימים שלמה אמר ליוסף, "בוא נחלק את העסק לשתיים, בוא נפרד". יוסף לא אמר כלום, יוסף היה צדיק וגם אשתו, אמר "טוב אז נחלק". הם חילקו את העסק לשתיים. יום אחד הם עמדו ברחוב והיו צעקות גדולות, אנשים לא הבינו, זה דוד ויהונתן? מה קרה עד כדי כך?! אבל כולם ידעו שכל הבעיות התחילו מאשתו של שלמה. הם נפרדו וכל אחד פתח עסק של אריגים בנפרד, לא רחוק אחד מהשני. יוסף ראה ברכה בעסקיו ושלמה הלך מדכי אל דכי, כל הקונים הלכו ליוסף. קנאתו של שלמה הלכה וגדלה על יוסף מפני הצלחתו של יוסף וכישלונו שלו ומרוב שנאתו חיפש דרך כלשהי לגרום לו אסון. בינתיים יוסף הצליח בעסקיו אך ילדים אין, הלך כל פעם לארז"ל, "מה יהיה מה יהיה", אותו זמן בא לארז"ל הקדוש ואמר לו הארז"ל, "כעת חייה, בעזרת ה' שנה הבאה בזמן הזה אשתך חובקת בן".

שמע את זה בא הביתה לאשתו, "ברוך ה' יש לנו הבטחה מארז"ל". אשתו שמחה, זה ארז"ל, זה לא אדם פשוט והנה באמת תוך זמן קצר היא נכנסה להריון, תוך תשע חודשים נולד בן, היה רעש אחרי 26 שנה, רעש בכל צפת, ליוסף נולד בן, כל צפת רעשה. יום הברית הגיע והארז"ל הוא הסנדק, מאות אנשים הגיעו, אולם גדול והטבחים עמדו ובישלו דגים, חיכו שהארז"ל יבוא, חיכו וחיכו והשקיעה מתקרבת והארז"ל לא מגיע אז האבא התחיל לחשוב אולי הארז"ל שקוע בלימוד קבלה, שקוע באיזה משהו והוא לא שם לב, מחכים וממש דקות אחרונות לפני השקיעה הארז"ל מגיע. מיד אחרי שהגיע הסנדק עשו את הברית, לאחר סיום הברית רצו להגיש את האוכל אך הארז"ל אמר, "רגע, תמתינו רגע, תראו בדרך שבאתי לפה פגשתי כלב גדול שחור והוא בא אלי וביקש ממני שאעשה לו תיקון, שאלתי אותו "מי אתה?", אמר "אני גלגול של גיחזי, משרת אלישע". שאלתי אותו, "למה התגלגלת בכלב?", אמר לי, "אתה יודע שפעם אלישע הנביא שלח את גיחזי שהבן של השונמית מת, נתן לו מקל ואמר, קח את המקל ולך, אל תעשה עם המקל שום דבר ואל תדבר עם אף אחד בדרך ואל תעשה איתו כלום, תשים את המקל על הילד והילד יחיה. אני הלכתי בדרך וראיתי נבלה של כלב ורציתי לבדוק את המקל אם מחיה מתים או לא, שמתו את המקל על הכלב והכלב קם וחי ובכך המקל עשה את פעולתו, אז כוח המקל הלך ובכך הוא לא החיה את הילד. בגלל זה נענשתי לבוא בגלגול של כלב, אני רוצה תיקון עכשיו, כבר מאות שנים אני מתגלגל ואין לי תיקון". אמרתי לו, "עכשיו התיקון שלך אתה צריך להקריב את עצמך בשביל עם ישראל, להציל יהודים".

המשך בעלון הבא

גדולי הדור פסקו! תרמו אל מפעל הזוהר העולמי, (ישירות לדפוס) והיו שתפים להצלת עם ישראל על ידי חלוקת דפי זוהר היומי ספרים וצילונים בחנם: 0527651911

www.ha-zohahr.info/www.israel613.com/www.allzohar.com/HA-ZOHAR.NET

www.israel613.com/SHULCHAN ARUCH.htm